

LIZTOR BELTZAREN HABIEEN SUNTSIKETA

UROLA-KOSTA, 2020KO KANPAINA

SARRERA

Beti bezala, *Vespa velutina* liztor beltzaren biologia lehen eranskinean txertatu dugu. Aurtengoa, aldiz, ez da beti bezalako urtea izan. SARS-CoV-2 koronoabirusak gizakioi ezarri digun giroa dela-eta, ez da liztor beltzaren tranpatzerik egin. Lehengo urtean, 472 liztor beltz hil ziren martxotik apirilera ezarritako tranpetan.

Habien suntsiketaren kanpaina, bestalde, maiatzean hasi zen eta abenduan amaitu, aurreko urteetako antzeko joeran.

2020ko ekainean, URKOMEk eta Iñigo Amezua Illarramendi-Liztorlanek sinatutako hitzarmenean jasotakoa fin bete dugu.

METODOLOGIA

Kanpainak iraun duen bitartean (maiatzetik abendura), Nekagipen zabalik egon diren abisu guztiei erantzun diegu. Furgonetaz hurbildu gara tokiraino, eta habia suntsitu dugu. Arrisku bereziko guneetan suhiltzaileak deitu ohi ditugu, habia suntsi zezaten.

Habiak suntsitzeko, Diptron biozida erabili dugu, % 1era, habian zuzenean txertatuz; pertika luzea erabiltzen dugu horretarako.

Biozidari buruzko informazio zehatza II eranskinean dago.

Hiltzeko nahikoa izanik, ahalik eta biozida gutxien erabiltzen saiatu gara.

Habi sekundario gehienak aurkitzen diren tokian bertan uzten ditugu, desaktibatuta; primarioak, aldiz -eta berariaz eskatutako sekundarioak, baita ere-, kendu egiten ditugu eta egokia den tokian erre.

Biozidari dagozkion babes-neurriak behar bezala hartu ditugu une oro.

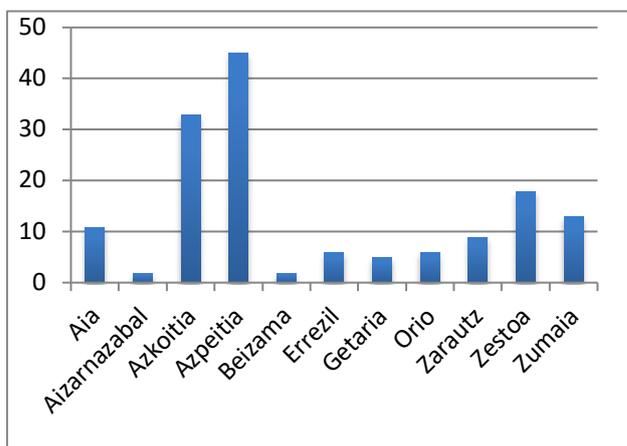
Langileak behar bezala babestuta burutu du bere lana, kasu guztietan.

Datuak aztertzeko excel programa erabili dugu.

EMAITZAK

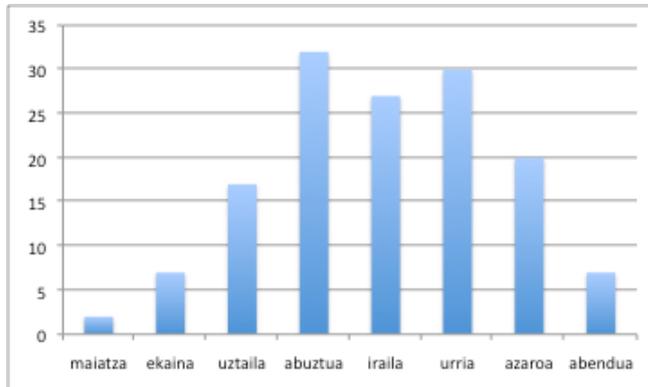
2020ko kanpainen, Liztorlanek 150 habi suntsitu ditu, Urola Kostan; aurreko urtean baino 6 habi gehiago.

Herri guzti-guztietatik jaso dugu habia suntsitzeko eskaria. Aizarnazabalen eta Beizaman, bina habi suntsitu ditugu, eta habi gehien, urtero bezala, Azkoitian eta Azpeitian suntsitu dugu, 33 eta 45 habi, hurrenez hurren; bi herriotan, guztira suntsitutako habien erdia pasatxo suntsitu dugu. Zestoa, 18 habi desegin dugu; Zumaian, 13; Aian, 11; Zarautzen, 9; Errezilen eta Orion, 6na; eta Getarian, 5. 1. Grafikoan, grafikoki ikus daitezke datuok; azken zazpi urteetan, herriz herri suntsitutako habi-kopurua ikusteko, berriz, eranskinean txertatu dugu grafikoa (III: eranskina, 1. Grafikoa).

1. Grafikoa: 2020an herriz-herriz suntsitutako liztor beltz habi-kopurua.

Udan suntsitu dugu habi gehien; irailan 29, eta uztailean eta abuztuan, 26na. Hala ere, urrian 21 deuseztu genituen eta azaroan, berriz, 24. Ondoko grafikoa ikus dezakezu nolako kurba erakutsi duten hilabeteek:

2. Grafikoa: 2020an, hilabete bakoitzean suntsitutako liztor beltz habi-kopurua.

ONDORIOAK

- Herrien artean desberdintasuna badago, habiak suntsitzeko eskariei dagokionez. Herri guztiek liztor beltzaren habiak suntsitzeko prozedura berdin barneratuta baldin badute soilik egotz dakioke desberdintasunaren arrazoia habi-kopuruari; hau da, herrietan zerbitzua erabiltzeko joera desberdina bada, ezin esan daiteke habi gehien kendu dugun herrietan liztor beltzak habi gehiago egiten duenik.
- Aurten, ez da tranpatzerik izan, SARS-CoV-2 koronabirusak sortutako giroagatik. Horrek kanpaina ondoriorik izan ote duen edota zein ondorio izan dituen guk ezin esan dezakegu.

Ekainaren 25eko 830/2010 Erret Dekretuak aginduz, enpresako arduradun teknikoa den

Arantxa Txintxurreta Agirrek sinatuta

2021eko urtarrilaren 07an

Ingurumenak kezkatzen gaitu eta berau ez kaltetzeko ahaleginak egiten ditugu. Produktu kimikoa soilik aplikatzen dugu beharrezkoa den kasuetan, eta, egiten dugunean, ahalik eta kalte gutxien sortzen saiatzen gara, hondakinak behar bezala kudeatuz, lixibiazioa sahiestuz eta produktua neurrian erabiliz. Horixe da gure konpromisoa.

I ERANSKINA. Espeziearen biologia.

Vespa velutina Lepeletier, 1836.

Liztor beltza edo liztor asiarra du izen arrunta. Himenopteroen ordenako intsektua da, jatorria Asian duena, eta Gipuzkoan 2010.ean ikusi zen lehen aldiz. Fauna exotiko inbaditzailezat du Eusko Jaurlaritzak eta 2013an lehen urratsak eman zituen bere kontrolerako, habiak suntsitzeko plana martxan jartzearekin.

Udaberrian erreginak lehen habia eraikitzen du, txikia, eta lehen arrautzak erruten ditu bertan. Hortik jaiotakoekin hasten da kolonia, eta, hazi ahala, bigarren habia sortzen du, handia; bertan arrautzak errun eta errun aritzen da, eta kolonia finkatzen du.

Gehienetan zuhaitzetan eraikitzen ditu habiak (% 50), baina gerta daiteke teilatu azpitan, persiana-kaxatan, edota ongi aireztatutako txokoetan eraikitzea, gizakiaren alboan.

Nektarez, fruta helduz zein erleetatik edota beste intsektuetatik lortzen dituzten proteinetaz elikatzen dira. Erleuntzen hazkuntza moteltzen dute, eta, ondorioz, ezti ekoizpena; aitzitik, gizakiarekiko ez da oso erasokorra, zirikatu ezean. Zirikatuz gero, edo habi inguruan zarata handia sortuz gero, taldean erasotu dezakete, eta horrek arriskutsu egiten ditu. Kontuan izan, liztor bakar batek behin eta berriz sar dezake eztena, erleek ez bezala.

Itxurari dagokionez, iluna da, abdomeneko laugarren segmentua izan ezin, horia baita. Eta hankak, ilunak izanik, argiak ditu amaieran. Horiek nahikoak dira Europako liztortzara den *Vespa crabrotik* bereizteko. Gainera, habien forma ere desberdina dute bi espezieek.

II ERANSKINA. Diptron con etofenprox, Laboratorios Quimunsa.

DESCRIPCIÓN

INSECTICIDA, ACARICIDA y LARVICIDA basado en la materia activa ETOFENPROX, molécula de última generación que presenta una mínima toxicidad. Especialmente indicado para tratamientos que requieren una buena protección contra las plagas. Gran eficacia y persistencia contra insectos voladores y rastreros, incluso contra los insectos resistentes a otros insecticidas tradicionales. Actúa por contacto e ingestión y elimina los ácaros, los insectos adultos y los insectos en estado larvario.

PROPIEDADES FÍSICO QUÍMICAS

- **Estado físico:** Líquido
- **Color:** Incoloro-ambarino
- **Olor:** Característico
- **Densidad:** 1? 0.05 gr/cm³ 20° C)
- **Punto Ebullición:** > 140 °C
- **Punto Inflamación:** < 50 °C
- **Presión Vapor:** < 9.5 mm de Hg a 20° C
- **Solubilidad-Agua:** Emulsiona en agua
- **Solubilidad-Otros:** Miscible con muchos disolventes orgánicos

PRESENTACIÓN

2020ko kanpainako datuak

- Botella 0,5 L

COMPOSICIÓN

- BUTÓXIDO DE PIPERONILO .. 20%
- ETOFENPROX .. 10%
- EXCIPIENTES Y DISOLVENTES C.S.P .. 100%

REGISTROS

- D.G.S.P.: 10-30-05749
- D.G.S.P.: 10-30-05749 HA

MODO DE EMPLEO

Antes de usar el producto lea detenidamente la etiqueta. A fin de evitar riesgos para las personas y el medio ambiente siga las instrucciones de uso. Ventílese adecuadamente antes de entrar en el recinto. No mezclar con otros productos químicos. Evitar el contacto con las superficies tratadas. No utilizar en presencia de personas y/o animales domésticos. No aplicar en zona de juegos de niños, guarderías y colegios infantiles. No aplicar sobre alimentos ni utensilios de cocina, ni sobre superficies donde se manipulen, preparen, consuman o sirvan alimentos. Aplicación mediante pulverización o nebulización del producto diluido en agua. En la industria alimentaria el producto se aplicará mediante pulverización del producto diluido en agua dirigida a zócalos y suelos. No podrá aplicarse de forma aérea ni mediante equipos de nebulización. La aplicación en la industria alimentaria habrá de llevarse a cabo en ausencia de alimentos respetando el plazo mínimo de seguridad. Se tomarán todas las medidas necesarias para que los alimentos, maquinarias o utensilios que sean manipulados en los locales o instalaciones tratadas previamente con el mencionado producto, no contengan residuos de ninguno de sus ingredientes activos. Para desinsectar tejidos: pulverizar el producto diluido en agua sobre el tejido, dejar que el producto actúe y a continuación aspirar o lavar tejidos tratados. No aplicar sobre prendas o tejidos que vayan a estar en contacto con la piel. Dosificación: Dilución al 1% en agua. Aplicar 1L de caldo para una superficie de aproximadamente 5-10m²

III ERANSKINA. Azken 7 urteetan herri bakoitzean suntsitutako habiak.

